

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájfer Lajos.

Nagybeeskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 97. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Csütörtök, április 29.

Válság-szimat és kvóta-nyargalás.

Fővárosi levelezők a politikai helyzetről a következő érdekes cikket küldi:

Itt a válság! Azaz nincs még itt, de majd lesz — jövő héten. Összeül Budapesten a két kvótabizottság. Egyik is, másik is konok, nyakas, hogy hajthatatlan marad. Konstatálják, hiába jöttek össze. Szétmennek. A két kormány „szint vall“ végre valahára. Kiszül, hogy Bánffy báró mást akar, mint a szabadelvű többség, vagy legalább is mást, mint a bécsi kabinet és mint — a korona. Bánffy persze ebből a fals helyzetből levonja a konzekvenziát. Oda van! Megbukott! A pártválság is elkerülhetetlen. Mert van ám Bánffynak egy erős „személyi frakciója“. Tehát: itt az idő, most vagy soha! A zavarosban halászva, fogjunk ki valami ellenzéki nagyságot, vagy legalább is valami „ártatlan“ szabadelvű korifeust — miniszterelnökeket...

Ime az ellenzéki taktika alfája, omegája. Az ilyen vaserős logikával szemben hiába czáfol, hiába bizonyít a sajtó józan része. Hiába fejt ki, hogy nincs és nem is lesz, mert nem lehet se kormány, se pártválság. Hiába mutatja ki, hogy a kormány párt nem azért a kormány pártja, hogy az ellenzékétől várja az inspirációt... Még vagy egy héttel ezelőtt az a nóta járta hogy Bánffyk már eladták az országot; kötelező ígéretet tettek Badeniéknak a kvóta fölemelésére nézve. Megczáfolták, még pedig oly kategorikusan, hogy még azok is elhitték, a kik az ellenkezőt kiesszelték és terjesztették. Kiírták, hogy Bánffynak szabad keze van... Szabad? Hisz az épen a valóságos fordulat! Megbukik, mert idejekorán — meg nem kötötte a kezét. Szóval: bukás okvetlenül

lesz, mert Bánffynak buknia kell. Mi lenne belőlünk szegényekből, ha Bánffy még most is — megmaradna?!

Nos, Bánffy báró nem annyira szives ember — még ellenfeleivel szemben sem. Még ama kecsesgató remény fejében sem, hogy a buktatók — kvóta-martyrt csinálnak majd belőle.

Föltéve, hogy a bizottságok „eredmény nélkül“ mennek széjjel a jövő heti együttes tanácskozásból, — vajjon olyan fordulat-e az, a melyre csupán csak az ellenzéki éleslátók voltak elkészülve? Vajjon a döntést várja-e komoly ember a kvóta-bizottságoktól? Mi mindamellet korántsem tartjuk kizártnak, hogy az osztrák deputáció legalább nagyjából be fogja látni a magyar bizottság álláspontjának helyességét, az eddigi számítási alapnak igazságosabb voltát. Akkor aztán elég tág tere nyílik ugy a két kormánynak, mint a két törvényhozásnak a megegyezésre, a mi elvégre akkor sincs kizárva, ha a két deputáció esetleg összekulömbözik.

Válság semmi esetre sem lesz, mert nem lehet. A szabadelvűpárt nem csinál krízist, mert nincs rá sem oka, sem szükség, és mert bizik Bánffy báróban. És onnan felülről sem csinálnak, mert — no, mert szintén biznak Bánffynak és mert a külügyi helyzet még sokkal komolyabb belpolitikai fordulat esetén sem engedné meg egy magyar kabinet, vagy esetleg pártválság luxusát.

A magyar ellenzék azért ne szimatoljon krízist és ne nyargaljon a kvótán. Hamindenáron a kvótával akar foglalkozni, tegye ezt az époly fontos, mint komplikált kérdést komoly tanulmány tárgyává. Vizsgálja meg gazdasági és pénzügyi szempontból, de ne hanyagolja el a politikai

momentumokat sem. Ne lámázzon folyton csak kvóta-fölemelésről. Ne szakítsa ki a kvótát a maga szerves keretéből. Ne csináljon specialiter égő kérdést a kvótából. A ki ezt teszi, az a kiegyezési kérdések egész komplexumának a mikéntvagy megoldásáról és azok politikai honteremtéséről nem tud, vagy nem akar tudni — semmit.

Kltüntetett püspök. A király Firczak Gyula munkási görög-katholikus püspöknek a Lipót-rend középkeresztjét díjmentesen adományozta.

Kinevezések a diplomáciai karban. A király sárvári és felső vidéki gróf Széchenyi Emanuel, nagylónyai és váraosnaményi gr. Lónyay Elemér követségi titkároknak a követségi tanácsosi címet, továbbá báró Inkey Imre, gróf Széchenyi Lajos, gróf Hadik Miksa, Mussulin Sándor dr. követségi attachéknak a követségi titkári címet adományozta és báró Styrcza János, báró Riedl Ferencz és herczeg Fürstenberg Emil követségi titkári címmel felruházott követségi attachékat követségi titkárokká nevezte ki.

HIREK

Tájékoztató.

Május 10. Közigazgatási bizottság.
Május 10. Schláger Antónia hangversenye.
Május 30. Tisztizték.
Május 31. Tavasz közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Megyei közgyűlés.** Torontál vármegyének tegnap megkezdett rendkívüli közgyűlését ma délelben rekesztette be Rónay Jenő főispán. A jegyzőkönyvet május hó 3-án hitelesítik.

— **Feilitzsch báró installációja.** Feilitzsch Berthold báró ünnepies installációja május hó 8-án, szombaton fog Nyiregyházán, a vármegye székhelyén végbemenni.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Harsányi Bélát a nagybeeskereki pénzügyigazgatósághoz állami végrehajtóvá nevezte ki.

A „TORONTAL“ tárczája.

Villám és gőz.*)

(Végo.)

A tulajdonképeni vasut azonban, vagyis a „sin“, melyen a vonat halad, sokkal régebb keletű. Vassíneket ugyanis egy angol vasgyár készített először a múlt század második felében, tehát vagy 130 évvel ezelőtt. A beállott vas-krízis következtében t. i. nem tudván készleteit másképen értékesíteni, keskeny, vajt lemezeket öntetett belőlük és kedvezőbb conjuncturák bekövetkezése reményében egyelőre lerakatta utnak teherszállító kocsjai számára. És ez igazi vasutak — mert a mostaniakat tulajdonképen nem is szabadna már ugy neveznünk, mivel nem vasból, hanem a legkitünőbb Bessemer-aczélból hengerelték — annyira beváltak, hogy ideiglenesen vélt rendeltetésüknek végképen meghagyták. Pedig még csak 10 évvel később eszelte ki Benjamin Curr a kerék biztosító párkányát, mely az időközben fatalpokon nyugvó sínékké módosult vasutakon a kisiklástól volt megvédenendő a tova gördülő kocsiakat.

További 30 év után kovácsolt vas pótolta az öntött vassíneket és újabb 15 év kellett hozzá, míg az első hengerezett aczél sínnek láttak napvilágot.

Egyébként a vas ut lerakás terén ama vasgyár sem tekinthető egészen kezdeményezőnek! Mert a newcastle-i szénbánya, ugyancsak Angliában, már másfél száz évvel anak előtt szénhordó kocsjai számára fapályákat használt, melyeket a kanyarodóknál és általán a kopásnak jobban alávetett helyeken meg is vasalt. Ilyen fapályák pedig már a XV. században is ismertek voltak, a mennyiben a németországi bányák

* Itta és a nagybeeskereki kereskedő ifjak egylete új helyiségének felavatása alkalmából rendezett estélyen felolvasta Gróf Vilmos, felső keresk. isk. tanár, egyf. alelnök.

keresztgerendákra fektetett párhuzamos rudakon szállították ércztermékeiket. És ha a mesterséges utak legrégebb nyomait kutatjuk, a rómaiakig kell visszamenünk, kiknek a Pompeji mellékén talált nyomok bizonyossága szerint szintén voltak már külön készített vágányos kőutak teherhordó szekerük számára.

Joggal mondhattam tehát, hogy bár a mai telegráf és vasut egészen fiatal institutio, mindazonáltal ősrégi családjával dicsekedhetik mind a kettő!

De lássuk most a lokomotív történetét. James Watt 1764-ben találta föl a gőz által hajtható legelső munkagépet; kortársai legott próbálkozni kezdettek helyükből tova mozduló készülékek, kocsi hajtására is felhasználni a süritett vizgőt. Cugnotnak sikerült legelőször 1769-ben, ki két ízben végig is ment gépével Paris utcáin és képzeltetni, mily bámulatot keltett vele; azonban a gőzkocsi csakhamar lomtárba került ismét.

1784-ben maga Watt nyert szabadalmat oly gőzgép szerkesztésére, mely síneken haladó kocsiakat vontat, de eszméjét nem ő, hanem egyik tanítványa, Murdoch valósította meg, azonban igen tökéletlenül.

A legelső tehervontató locomotív előállítására Richard Trevithik-nek sikerült csak 1805-ben, de pártolás hiányában ő neki is abban kellett hagynia találmánya tökéletesítésével. 1833-ban a legnagyobb inségben halt meg, miután még azt is végig kellett néznie, mint juttatja eszméjét más diadallal!

Ez a más valaki Stephenson György volt, egy szegény gőszivattyu fűtőnek a fia, Wylam, angol bányászfalucsukában. Eleinte tehénpásztorokodott, majd utóbb apja mellett segéd-fűtővé lett és oly mohón látott a tanuláshoz, hogy a nappali 12 órai kemény munka után mint egy éjjeli zugiskola busgó tanítványa, legény korában tanult meg írni, olvasni.

Csekély keresetéből nejt, fiát, — korának majdan legnagyobb vasuti technikusát, Robertet

— és világtalanná lett édes apját is el kellvén tartania, már-már kivándorolni készült Amerikába, midőn egy szerencsés véletlen állandóan hazájához bilincselte ismét a mai vasut megteremtőjét.

A fűtőből végre ügyes gépészsze fejlődött, a törekvő fiatal embernek sikerült ugyanis egy megromlott gőszivattyut, melylyel a technikusok hiába próbálkoztak, ugy megigazítani, hogy gépfelügyelői állást kapott tisztességes fizetéssel, s azonfelül módot és alkalmat is lelt kedvező eszméjének, a Trevithik-féle locomotív tökéletesítésének a megvalósítására.

Es 1814-ben „Blücher“ je már 8 kocsiat tol 400 mázsa súlylyal, óránkénti 6 kmnyire. 1825. szept. 27-én pedig első személyszállító vonata robogott végig az általa épített Stockton-darlingtoni pályán 20—22 kilométeres sebességgel.

Neki batorodva, most már ajánlatot tett Stephenson, hogy a létesítendő manchester-liverpooli vonalra 30 km. sebességű locomotívot szerkeszt. Az akkori lapok együgyű kérdésnek bélyegezték szavait, a versenyen megjelent 4 vetélytárs közül azonban csakugyan Stephenson Roquet je nyerte el a 6000 frtnyi díjat. A föltételek szerint a vonat saját súlyának háromszorosát tartozott szállítani 15 kmnyi sebességgel és az övé ötszörös súlyt elbirt 30 kmre óránként, sőt ráadásul utóbb 52 kilométeres gyorsasággal száguldott tova.

E nap — 1829. okt. 6-ika — tekinthető méltán a modern vasut születése napjának. Ami ezután következett, óriási haladás ugyan, de mégis csak a meglévőnek fejlesztése, tökéletesítése csupán.

Az első tis év alatt jóformán csak Angliára szoritkozott a vasutépítés; csupán Amerika kezdte meg a nemes vetélykedést az anyországgal 1833-ban.

Ezután már hozzálátott aztán a többi állam is és ma, 60 évvel később, fél milliárd kmnél több aczél sín borítja a föld hátát. Ebből csupán Európára 200.000 km., Magyarországra és Ausz-

— **A városi szabályrendelet.** Post tot discrimina rerum a sokat emlegetett városi szabályrendelet tegnap ismét a közgyűlés elé került. A képviselő urak tegnap sem tanusítottak nagyobb érdeklődést, mint a múlt évben s alig voltak a tanács tagjain kívül tizen, kik figyelemmel kísérték: vajjon mit is mond az a szabályrendelet, melyről oly sokat szoktak beszélni, s melyet ahi oly kevesen ismernek a városatyák közül. Az a néhány képviselő, ki nem sajnálta a fáradságot arra, hogy a terjedelmes szabályrendeletet áttanulmányozza, megtette észrevételeit s a közgyűlés többnyire elfogadta a javaslatokat. Különösen Krumenacker Ferencz, a képviselőtestület egyik ügybuzgó homo novusa, tanusított nálunk szokatlan, de eléggé nem dicserhető saorgalmat és tehetséget a szabályrendelet Achilles-sarkainak kitalálásában. A közgyűlés ma délután valamivel élénkebb érdeklődés mellett folytatta és befejezte a szabályrendelet tárgyalását.

— **A megyei tisztikar köréből.** Rónay Jenő főispán br. Feilitzsch Berthold volt megyei főjegyző, jelenleg szabolcsvármegyei főispánnak távozása és Bakalovich Agost főszolgabíró saját kérelmére történt nyugdíjazása folytán, a főjegyzői állásra gróf Bethlen Miklóst, a tbcseai főszolgabírói állásra Lovieser Imrét, a központi főszolgabírói állásra Dániel Ferenczet, a zombolyai szolgabírói állásra ifj. Csávossy Ignácot helyettesítette. Dr. Sál Ferencz szolgabíró Tbcseéről a központi szolgabírosághoz hasonló minőségben áthelyeztetett.

— **Előléptetések a postánál.** A nagybecskereki posta- és távirda hivatalnál Pomezanszky Sándor segédtiszt előléptett tiszté. Magasabb fokozatban előléptek Alexich Milán s. ellenőr, Bálint Gyula és Bukur K. Dragomir segédtisztek.

— **Halálozás.** Rittbergen tegnapelőtt meghalt Puhl Ignác, báró Sina jószágigazgatója, ki nagy népszerűségnek örvendett az egész környéken. A megboldogultban Steinbach Antal tanfelügyelő sógorát gyászolja.

— **Román multság Valkányon.** A román temploménekesek a görög husvét hétfőjén műkedvelői előadást és hangversenyyel egybekötött estélyt adtak, melyen még bemutatták nemzeti táncukat a kalugyert is. A műkedvelői előadás, mi egy 3 felvonásos vígjáték, mint előadók Claci György, Tiaran Mária, Lupu Traila és Mircu Tamás vettek részt, a műkedvelők által előadott számok sikerültek, csak az a kár, hogy Magyarországon még tisztán idegen előadásokat tartanak műkedvelők is.

triára 30.000 km., magára hazánkra pedig ez utóbbi számnak nagyobb fele esik.

Es mily óriási haladással dicsekedhetik a vasuti technika e 60 év alatt!

Kisebb távolságokra ugyan veszedelmes ellenfele támadt legújabb időben az elektromos vasutakban, miként a gázvilágításnak az elektromos fényben vagy magának a telegráfnak is a telefonban. Azonban a hosszú utak még nagyon sokáig a gőzhajtotta vasut számára vannak fontartva. De kinek is ne elégtené ki igényeit? Közepes számítását véve átlag 50 km., de helyei-közzel 70—80, 100, sőt 120 kmnyi sebességgel is lödítja az embert a gőzparipa szárazon, vizen, hegyen, völgyön, föld felett és föld alatt ide s tova. Kényelem dolgában a legpompásabb hajókkal vetekedik az expressz vonat háló, társalgó és ebédlő termelivel, villamos világításával; az amerikai vonatok némelyikén még ujságot is nyomtatnak az utközben fölszedett legújabb hírekből. Es biztonság tekintetében sincs okunk panaszokdni, noha tagadhatatlanul elég gyakran olvashatni — és még szerencse, ha olvashatni — balesetekről. Hisz a statisztika szerint átlag egy millió utasra mindössze 10 sérült esik, tehát aligha nem kevesebb, mint a közönséges kocsin utazókra.

Szóval, ha még ama sokszor igazán mese szerű nehézségeket is tekintetbe vesszük, melyeknek leküzdése árán elveri az ember a vasutak nyújtotta előnyöket: méltán büszke lehet korunk vívmányaira és nem kevésbé ezek győztes bajnokaira!

Ime ez utóbbiak dicsőségét örökre hirdető néhány emlékoszlop vázlatos fölemlítése:

1. A Semmering-pálya, mely Bécs és Grác között, illetve az Adriai tengerrel köti össze s melynek 1848-ban kezdett építésével Ausztria volt az uttóbb a hegyi pályák létesítésében. A 40 kmnyi vonalnak tizedrésze Aumelek alatt vezet el; ilyen mindössze 15 van és ezenfelül 16 völgyáthidalás, közte a Payerbach melletti 228 m. hosszúságban.

— **A saisenből.** Megkezdődik nemsokára a fürdőzés. Az, amelybe a nő, a világ láttára megy. Az, amelyről beszélni divat. Az asszony nem mondja el, ha egyszer fürdik, de igenis beszél róla, ha többször egymásután fürdik. A fürdő szükséges, de diszkrét dolog, a fürdőzés fölösleges, de a nyilvánosság dolga. A fürdő ember vízbe, a fürdőző adósságra merül. A fürdő asszony egészséges, a fürdőzésért a nő beteg. Vagy legalább annak mondja magát. A fürdőző ugyanis elég a kád és a víz, a fürdőzéshez kifogás is kell. A fürdő asszony vízzel, a fürdőző ezzel a kifogással mossa magát tisztára. Mert többnyire szükségét érzi ennek a mosakodásnak.

A férj előtt, akinek a pénze eluszik, míg ő a fürdővízben uszik. Aki hat napig dolgozik, hogy a nő hét napig pihenjen. A fürdőző nő kipihen a férj fájdalmait; a férj roskadozik, hogy a nő üdülhessen. Az ellentétet áthidalja az a kifogás. A nő gyöngékedik, s a férj a gyöngé. Az okos enged, még pedig fürdőre az asszonyt. A házi orvos egy kissé a házi barát szerepére vállalkozik. De nem úgy, hogy megcsalja a férjet, csak úgy, hogy rászedi. Nem csábítja el az asszony szívét, csak betegnek mondja a gyomrát, nem rak szarvakat a férj fejére, csak migraine-t hazudik a nő fejébe. A házi békét nem zavarja, sőt ellenkezőleg, megőrzi. Mert vége ennek a békének, ha a nő fürdőre akar menni s a férj nem engedi, a házi orvosnak kell a dolgot jóvá tennie. A nőt betegnek mondja s a férjét megszabadítja a szenvedésektől. Az asszonyt fürdőre, a férj pedig őt a pokolba küldi. Az asszony megy, az orvos nem. A más-világra, még ha aivilág is, ne őt küldjék: oda ő küld. A rászedés most folyik: tavasz derekán. A női fejek fájni s a férj-fejek föni kezdenek. Az asszonyi gyomrok gyengülnek, a férj-gyomrok erősekké kell lenniök, hiszen sokat kell lenyelniök. Egyszóval közeledik a fürdőzés évadja.

— **Fürdőszezon.** Biharmegye legszebb helyen fekvő és rendszerint látogatott fürdőjében, a Püspök-fürdőben, május 1-ével nyílik meg a szezon. Schlauch Lőrincz nagyváradi bíboros püspök nagy áldozatokkal renováltatta tavaly ezt a festői fekvésű gyógyfürdőt és Czeglédy Sándor bérlő is mindent elkövetett, hogy a Püspök-fürdő nagy közönsége ez évben is feltaláljon ott minden olyan kényelmet, mely bármely világhírű fürdő helyen található. A fürdőhely, mely az ezredéves kiállításán is a nagy aranyéremmel lett kitüntetve, fél órányira van Nagyváradtól és így a városi közönségnek is kedvelt kiránduló helye.

2. A Brenner-pálya Innsbruck és Bozen közt; hossza 125 km., 30 tunnellel, köztük a mühibachi 867 m., 289 kanyaruiattal, melyek éppen az ut felét teszik ki, és közülök 77 a megengedhető legkisebb sugarú ívelésekben! Mellékága a pusztérthali pálya, mely a semmeringi vasutal köti össze s melynek az Eisack folyón 76. m. magasságban áthaladó hidja világhírű nevezetességgel!

3. A Monte cenisi pálya Francia- és Olaszország közt; 76 kmnyi hosszúságának 1/3 része a 38 tunnellel esik, s ezek közt a Col de Frejus-i főtunnel, mely az Alpesek legelső átfurata, 12 kmnél hosszabb, repesztéséhez tízezer mássa puskapor kellett és 75 millióba került!

4. A Gotthard-pálya Svájc és Olaszország között; 53 tunnelje közül a legnagyobb 15 km. hosszú, furása 8 évi munka után 1880-ban fejeztették be, a költségek 110 millió fítot meghaladtak és az elkészítés oly rettenetes nehézségekkel járt, hogy a munkások testhőmérséklete utóbb 39 Reaumur-fokot is meghaladt, szívverésük pedig 160-ra emelkedett percenként, tehát valóságos lázban égett szegények! Bele is halt 250 ember, 600 pedig többé-kevésbé megebesült a munkában!

5. Az arlbergi pálya, mely Tirol nyugati részét kapcsolja össze Ausztria többi államaival. Főtunnelje több 10 kmnél és nevezetesen a Trisanna folyó fölött 90' magasban elvonuló, 240 m. hosszú völgyáthidalása.

Ily bámulatos vívmányai továbbá a modern vasuti technikának a különféle kötél- és fogaskerektű pályák is. Pl. a vesuvi 50%-os emelkedéssel, vagyis 45°nyi szög alatt haladva, úgy, hogy minden 2 mnyi ut 1 m. emelkedést jelent. Vagy mégis inkább az u. n. adhéziós pálya, mely Zürichtől a 873 m. magas Ütli hegyre visz; legnagyobb emelkedése 70°, tehát jóformán függélyes.

Hát még Amerika kolosszális alkotásairól mit mondjunk?

— **A kerekek között.** Wolfinger Viktor szentmihályi tanyáján rémes halállal halt meg Borbély István béres gazda 4 éves József fia. A gyerek ugyanis több-magával játszott a szérűn, hol egy nagy kukoricza daráló állott működésben, mikor a forgásban levő kerék megkapta a ruháját. Mire észbontó sikoltozására segítségül siettek a közelállók, a kerék leszedte már a gyerek combjáról a húst s halálos sebesüléseket okozott az egész testén. A rendőrség a vizsgálatot nyomban megejtette s még ma átteszi az iratokat a nagybecskereki vizsgálobíróhoz.

— **Orgonavirág.** A kékszemű ibolyácskák lassan-lassan hervadóra válnak. A fű közül itt-ott úti fői még a fejét egy-egy, bánatos mosolyal keresve többi kis társát. A tavaszt hirdető kedves szép virágoknak már vége; rövid egypár nap még s a levegőt fűszerező bódító illatban kísérik az életüket. Az ibolyák helyébe egy másik virág kéredezkezik most, a fűtös orgonavirág. A zöld levelek közül már virítanak ezek az aprószemű jóságok, a nap csókja mindjobban bontogatja őket s illatukkal elárasztanak mindent. És az orgonavirágok leszármaznak a galyak közül, odajutnak a virágvázába, a gavallérok kabátjának gomblyukába, hirdelve májusnak, az édes, szerelmes májusnak jövetelét.

— **Hurczolkodás.** A legterhebb és legzajosabb napok egyike, a hurczolkodás napja ismét itt a küszöbön. Május elsejének sok-sok örömet ugyancsak megnyirbálja az a tudat, hogy itt van az új fertály, s azzal együtt itt a hurczolkodás. A háziasszonyokkal már napok óta nem lehet beszélni, sürgölődnek, tesznek, vesznek, pakolnak, hogy a nagy nap teljesen készen találja őket. Aki olyan szerencsés helyzetben van, hogy előbb mehet a régi portáról, mint elseje, annak sokkalta könnyebb a dolga. Apránként elszállitódik az ingóság s észre se igen veszi, hogy már az új lakásban van. Egészen más azoknál, akiknek a kikötött napon kell zónáznio. Ezeknél persze van futkozás, edénytörés s több effajta dolog, mely mind igen kellemes oldala a hurczolkodásnak.

— **Mozgósítás esetén.** Szegedről írják: A háboru füstjének a szaga bár ide nem érzik el hozzánk, a katonai parancsnokságok megteszik azon előzetes intézkedéseket, melyek egy esetleges mozgósításnál kell, hogy mindenkor készen álljanak. Schraml Emil vezérőrnagy, a szegedi helyőrség parancsnoka megsürgette a városi mérnöki hivatalnál, hogy terjeszse be mindazon városi épületek terveit, melyekbe mozgósítás esetén beteg katonákat elhelyezni lehet.

Csak Észak-Amerikát magát 6 u. n. Pacific szeli keresztül, köztük maga az Unio vonala New-York és San-Francisko közt 5260 km. hosszú és a Sziklahegységre 2500 m. magasban kuszik föl a tenger szine fölé.

Mily emberföltöti munka hárult itt a civilizáció bajnokaira! Mennyi öserdő kiirtása, hány szédítő szakadék áthidalása vagy sziklagát el-távolítása várt itt reájuk!

Es mennyire kitüntették magukat főképp a hidépítés terén! A Lőrincz-folyón átvezető Royal-Albert rácsid 4 1/2 km. hosszú. A Niagara dróthidja, de még inkább a New-Jork és Brooklyn közötti valóságos modern csodák, melyekhez fogható Európában csak a Tay-hidja Skótiában 3500 m. hosszúsággal.

Amerika, mint mindenben, úgy ebben is igazán a csodák hazája, bölgyeim és uraim! Ott vannak a leghosszabb, ott a legmagasabb és ugyancsak ott a legmélyebben fekvő vasutak is! Coloradoban a Peak fokra vezető 4300 mnyire emelkedik a tenger fölé, a Dél-Pacific pálya Kaliforniában pedig mintegy 100 mnyi hosszúságban 90 mnyire halad a tengerszin alatt!

No, de legyen ezzel elég mára korunk e két jóltevőjéről: a telegráf és vasutró!

Csöppet sem lehetetlen, hogy újabb 50—60 év múlva ép oly kicsinylőleg fognak eme büszkeségenkről nyilatkozni, mint mi ma ez intézmények kezdetleges stadiumairól!

Hisz máris mindinkább előtérbe nyomul és több és több teret hódít a telegraf félelmes versenytársa: a telefon, és ki tudhatja, nem lesz e korszak, melyben szánó mosolylyal fognak megemlékezni a ma még gyorsnak mondott vasuti közlekedésről.

Sietek hát én is az önk körülzónástatását most befejezni, t. bölgyeim és uraim, és a . . . tekintetükből kibetűzhető telegramm parancs-avának engedni, mely azt mondja: A felolvasó megtette — úgy, a hogy, kötelességét, a föl-vasó . . . . . mehett ! ! !

— **Szenteltett törvény.** A képviselőház tegnapi ülésén az elnök bejelentette, hogy ő felsége szentesítette a nagybecskerek-szombolyai helyi érdekű vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot.

— **Non plus ultra cigareta.** Régi igazság, hogy nincs abszolút boldogság a földön, nincs pedig többek között azért, mert az a boldogság, melyet az ember elért, már eo ipso nem boldogság, hanem ellenkezőleg, mindenki olyasmira vágyódik, amije nincs meg. Hogy miképpen kerül az abszolút boldogság összefüggésbe a cigarettákkal, erre nézve elegendő arra hivatkoznunk, hogy például a magyar dohányosok sem boldogok, pedig azok lehetnének. Tény az, hogy nálunk sem szídják kevesebbet a magyar királyi dohányjövédéket, mint más országokban, ambátor tapasztalt hozzáértők állítása szerint, nálunk erre kevesebb ok van, mint másutt. Mit tudvalevőleg folytonosan külföldi dohány, külföldi szivarok, külföldi cigaretták után vágyódunk, míg ellenben külföldön a magyar dohány, a magyar szivar olyan jó hangzással bír, mint mifelénk a török dohány, az egyiptomi cigareta. Pedig hát nem kellene panaszkodnunk ebben a tekintetben. Van jó szivarunk is, jó dohányunk is, jó cigarettánk? — esetleg még az is. Az igaz, hogy ez utóbbi tekintetben állunk a legrosszabban. A trafikcigarette réme a cigarettázóknak s még azok is, akik nem is szívnak mást, csak kényszerűségből teszik. A trafik cigarettát nem élvezni, hanem szenvedni szokták végig, és ezt a szenvedést aránylag méreg drágán kell megfizetni. Két-három krajczárért förtelmesen rossz és minden tekintetben kellemetlen cigarettákat lehet kapni. Leginkább a princzessasz cigarettákat szívják s még ezeket sem lehet a trafikokban mindenütt kapni. Ez utóvégre nem is veszettség, mert ezek a cigaretták is rendszeren nedvesek és fanyarok. — Ugy látszik, ezt a hiányt megérezte a dohányjövédék, mert most egy non plus ultra előnyökkel bíró cigarettát szándékozik forgalomba hozni. E cigareta mesésen olcsó lesz — ára 1 krajczár, — roppant finom, — magyar kerti dohányból készül, — és — bámulatosan nagy, — akkora lesz, mint a portoriko-szivar: 8 cm. hosszú és 9 milliméter átmérőjű. — Ezenkívül lesz egy különös előnye, az tudniillik, hogy nem papirosba, hanem dohánylevélbe lesz burkolva, ami egészséges is és kellemes is. Ugy hisszük, hogy ezzel a magyar dohányos közönség egy rég érzett nélkülözéstől lesz felszabadítva. Már hogy kevesebbet fognak-e ezután panaszkodni, az már kérdés.

— **Nagy pusztai tűz.** Nagy tűz volt tegnap éjjel báró Ambrózy Gyula pusztáján. A tűz a nagy birkaakolban ütött ki, a mely teli volt birkákkal és bárányokkal. A tűz tisztára mindent elhamvasztott. A szolga-személyzetnek nagy erőmegfeszítésbe került a tüzet lokalizálni, nehogy a többi épületekbe is átcsapjon a láng. Egész éjjel dolgoztak ritka kitarással s így is csak nagy nehezen sikerült a mentés. A kár ennek dacára körülbelül 10—12.000 frtra tehető. A leégett akol biztosítva volt.

— **Öreg férj, ifjú menyecske.** Az őszhajú Mirku Pável kládovai kerégyártó megunta nem régiben az övegyi életet és hogy könnyítsen sorsán, feleségül vett egy csinosképű, fiatal lányt. Zsófikának hívták az új asszonyt, aki egy csöppet sem szerette az öreget, hanem csak pénzére vágyakozott. Tetette ugyan magát, kedveskedett mindenféleképpen, hanem a szíve igazában Dóra Juon felé fordult. Természetesen a lángoló szerelemtől az öreg Mirkunak sejtelmé sem volt, hanem annál inkább hirdette mindenfelé az ő nagy boldogságát. Néhány nap előtt az asszonyka Lippára ment a hetivására és csak késő este vetődött haza. Szép mézeskalács-szívet hozott öregjének szeretete jeléül. Mirku Pável nagy örömben elballagott a korcsmába és időgálni kezdett. Dóra Juon is ott mulatott. Mikor már mindketten jó felöntöttek a garatra, Dóra így szólott Mirkuhoz:

— Öreg! . . . Minek neked az a szép asszony? . . . Hiszen ugy is engem szeret . . .

— Nem igaz az . . .

— De bizony igaz . . . Ma is egész nap együtt mulattam vele a lippai kis korcsmában. A vén ember felállott, kihörpintette maradék borát és hazament. Otthon előkeresett egy jó vastag kötelet, felment a padlásra és felakasztotta magát.

— **Házasságok.** Mangélusz Vilmos kereskedő Németszentpéteren május hó 2 ikán tartja egybekelését Oppenheim Józsaival. — Róth Bernát könyvelő Nagyszentmiklóson május 2 ikán tartja esküvőjét Hermann Juliskával.

Irodalom és művészet.

— **Halmayék Nagyszentmiklóson.** Levelezőnk írja: Május hó 10-ére hat előadásra Halmay Imre színtársulata Nagykikindáról átjön Nagyszentmiklóstra; az előadások elé a Szentmiklósiak ugyan érdeklődéssel néznek, de úgy hisszük nagyon fog az ártani az egy hónapos nyári színezetnek, mit különben, mint irtuk, Peterdy társulata június hóban tölt be.

— **A délvideki színházak köréből.** Érdekes színházi estéknek néz elé a verscezi közönség. Peterdy Sándor színigazgató megnyerte ugyanis néhány előadásra Hegyesi Mari asszonyt és Ujházi Edét, kik közül Ujházi ma este kezdi meg három estére tervezett vendégszereplését.

* **Uj zeneművek.** Iosvai gyöngyölet czim alatt megjelent egy igen dallamos lengyelke, melyet zongorára két kézre Halász Károly nemzeti zenedeli tanár szerzett. Megjelent és kapható a „Harmonia” zenemű- és zongora-kereskedésben, Váci-utca 9. sz. (Ára 75 kr.)

* **„Van e más világ”** czimmal, Tóvölgyi Titusznak egy, a spiritualismus terén mosgó munkája jelent meg. Sok mindenféle oly dolgokat mond el benne, melynek elhívéséhez hozzá szokva még nem vagyunk, de mert sok történet már és fog még történni a nap alatt, természetfeletti titkok birálgatására magunkat hivatottaknak nem érezzük. A könyv 16 ivnyi tartalommal az „Országgyűlési Értésítő” kö és könyvnyomdája részv. társ. kiadásában jelent meg. Kapható minden könyvtárban, avagy megrendelhető a kiadóhivatalban, IV. Vármegeye-utca 11. 13. szám. Ára 1 ftt 50 kr.

Legujabb hírek.

A királyné Genfben.

Budapest, ápr. 28. Genfből telegrafálják, Erzsébet királyasszony tegnap este 6 óra 30 perczkor Major Davel hajón Terítettből Genfbe érkezett. Gyönyörű idő volt, mikor a királyné hajója kikötött. Az egész utazás alatt Erzsébet királyné környezetével társalgott és gyönyörködött Genfnek szépségében nézve a messze kéklő hegydombokot, melyeket a leáldozó nap sugarai bevilágítottak. Mikor a hajó megérkezett, a kikötőben csak kevés ember volt, ezek közül is csak néhányan ismerték fel a királynét, a hajófedélzeten pedig, a hol a többi utasokkal együtt az ut legnagyobb részét töltötte, senki sem ismerte fel.

A szerb király házassága.

Budapest, ápr. 28. Cettinjből vett értesülések arra engednek következtetni, hogy Sándor szerb király a 17 éves Xénia herczegnőt fogja eljegyezni. Az eljegyzés e szerint már a jövő hónap első napjaiban megtörténnek. A montenegrói hivatalos lap a szerb király kilátásba helyezett látogatásáról irt cikkében Sándor királyt a montenegrói uralkodó kedves fivérének és legjobb barátjának nevezi. Megérkezése alkalmával a határnál polgári és katonai kiküldöttek fogadják a szerb királyt.

Az ugodi választás.

Ugod, április 28. Ma volt a képviselőválasztás Ugodon. Három jelölt volt: Bauer Antal kormánypárti, Orbán János néppárti és Borbély Viktor függetlenségi Kossuthpárti. Bauer kapott 2080, Orbán 854 és Borbély 240 szavazatot. E szerint Bauer és Orbán közt pótválasztás lesz.

Az új görög kormány.

Athén, április 28. A következő új miniszteri lista van forgalomban: Miniszterelnök: Kanárisz tengernagy vagy Szotiropulo. Hadügyminiszter: Ralli.

Belügyi vagy tengerészetiügyi miniszter: Theotiki.

Pénzügyminiszter: Karapano.

Külgügyminiszter: Deligeorgio.

Igazságügyminiszter: Szinopulo.

Háboru Keleten.

Bécs, ápr. 28. Az osztrák kereskedelmi muzeum export-klubjának küldöttsége ma délelőtt tizenegy órakor megjelent a külügyminiszteriumban, a hol a Pétervárot levő Goluhowszki gróf helyett Welsersheimb gróf fogadta, a ki azt mondta a küldöttségnek, hogy a görög kormány nyilatkozatai következtében Szaloniki bombázása valószínűtlen. Kijelentette továbbá, hogy a Szaloniki előtt álló osztrák-magyar hadihajó parancsnoka utasítást kapott, hogy legelső sorban a netalán fenyegetett osztrák és magyar alattvalókat oltalmazza meg és ha a görög hajók ennek ellenére bombáznák Szalonikit, úgy az osztrák-magyar hadihajó parancsnoka figyelmeztetni fogja a görög hajóraj parancsnokát, hogy az efféle vállalkozásnak rendkívül komoly és végzetes következményei lesznek Görögországra nézve.

London, ápr. 28. A Standard-nak telegrafálják Athénből: Delijannisz egy újságíróknak kijelentette, hogy Görögország nem akar egyebet, mint a tesszáliai határ kiigazítását úgy, a hogy azt a berlini konferencia megállapította. Delijannisz azt javasolná a törököknek, hogy a határt az Olimpustól keletre egészen a Szaloniki öböl szájáig tegyék meg.

Athén, április 28. Averosz, a ki 1895-ben több milliós adományával az olimpiai játékokat lehetővé tette, ma harmincz millió frankot küldött a hadügyminiszternek a háboru céljainak előmozdítására. Zafiropulosz Marseilleből két milliót, egy alexandriai görög bankár egy milliót, két trieszti kereskedő százezer frankot küldött ugyanerre a célra.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 29-én.)

Budapest, április 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt formális ülést tartott, melyen Berzeviczy Albert elnökölt. A legközelebbi ülés szombaton lesz, a mikor a lugos-maros-illyei h. é. vasut engedélyezéséről és a Bulgáriával kötött kereskedelmi egyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat tárgyalják.

A görög-török háboru.

Budapest, április 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből jelentik: A királyi palota előtti zavargások ma félemletes dimenziókat vettek fel. Beavatott körökben biztosra veszik, hogy György király mielőbb elhagyja az országot.

Budapest, április 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből telegrafálják: A katonai ma délelőtt ülést tartott. Deljannisz miniszterelnököt keményen megdánadták, őt téve felelőssé a görögök kudarczáért. Hir szerint a király már megállapodott a következő kabinet névsorában. Azt sem tartják kizártnak, hogy rövid idő alatt a köztársaságot proklamálják.

A tőzsderől.

Budapest, április 29. (A nbecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 6.91—92, buza tavaszra 7.70—72, buza május-juniusra 7.31—42, tengeri 3.34—35, zab 5.65—70, repce 10.35—40. Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanya, néhány ezer mm. készáru változatlan.

Hirdetések.

Egyedül valódi angol csodabalzsam

Thierry A., Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn

Orangyal gyógyszerárából és gyógyszerészeti készítmények gyárából. Községsegélyül megvizsgálák és véleményét mondották róla. A legérdekesebb, leghatásosabbnak bizonyult és legolcsóbb népies háziaszer, mely a mell- és tüdőfájdalmakat enyhíti stb. a belsőleg és külsőleg alkalmazható.

Valódiságának jeléül minden üveg egy ezüst lüvelyvel van ellátva, melyen ócegen Thierry Adolf, gyógyszerár... Az orangyalhoz van bevéve. Minden balzsamot, mely nem a fenti zárdnyomán védőjeggyel van ellátva, utasítanak vissza, mint hamisítást és utasítanak, mennél előbb, annál értéktelenebb. Tehát mindig pontosan figyeljünk az itt látható zöld védőjegyre. Egyedül valódi balzsamom hamisított és utánzóit, valamint értéktelen utánzatok, melyek a közönség megtévesztésére más balzsamjeggyel vannak ellátva, elárúsított, általam a védőjegy-törvény alapján törvényesen lesz üldözve. Hol balzsamom részére nincsen raktár, rendeljenek közvetlenül esen a címen: Thierry A. Orangyal gyógyszerárának Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett, 12 kis vagy 6 duplatéveg ára Magyarország és Ausztria bármely postahelyére 4 koronába kerül, Bosznia és Herzegovinába 12 kis vagy 6 duplatéveg ára 4 korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 duplatévegnél kevesebbet nem küldök. Széjjelküldés csak a pénz előzetes beküldése vagy utánvétele mellett.

Schutzengel-Apothek

A valódi angol

csodakenőcs ereje és hatása.

Ezen kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csonttörést teljesen meggyógyítottak, utabban pedig egy 22 éves nehéz rákszerű baj meggyógyított. Az angol csodakenőcs, mely a legelső és legidősebb a szenvedő emberiségnek a legjobb eredményt használta szer. A sebek gyógyítása, ugyancsak a fájdalom enyhítésében felülmúlhatatlan; — Főhatárát a piros rózsás „rose centifolia”-val alkotja. A sebek gyógyítására, összeköttetésben rendkívül gyógyhatásúak a különböző illóolajok, melyek az angol csodakenőcsben használhatóak. A gyermekgyógyászat mellesleg, tejgyümölcsnél, mellkeményedéskor, orbán, mindennemű sérelmek, láb- vagy csontcsúszások, sebek, genyedség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen: ütés, saulás, lő-, vágás- és szúrósebek ellen. Használható minden idegen részeken, m. ívegfaszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű dagaszt, kinövés, pokolvar, ujjaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag- és fel-dörzölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, tagyott testrészek, betegknél hosszabb fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vartörődés, fülzuga és a gyermekek-nél előforduló kisbenedések ellen stb.

Az angol csodakenőcs minél régibb, annál kitűnőbb hatásában. Igen ajánlatos ezen egyedül álló szerből elővigyázatke-pen minden családnál készletben tartani. Két doboznál kevesebb nem küldetik; a csatlakozás ki-zárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvé-tellel eszközöltetik. 2 tévely, csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 korona és 40 fillér. Számos bizonyítvány áll rendelkezésre. Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételétől, s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy min-den tévelyen a fenti védőjegy és orangyal gyógyszer-árának Pregradában felülre kell lennie és minden tévelynek egy használati utasításba kell becsomagolva lenni és fent látható védőjeggyel ellátva. Az egyedüli és valódi angol csodakenőcsöm hamisítói és utánzói, a védőjegy-törvény értelmében szigorúan üldöz-tetnek, épúgy ezen hamisítványok terjesztői.

Egyedül beszerzési forrás: Orangyal-gyógyár, Thierry A. Pregradában Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Raktár a legtöbb gyógyszerárban, hol raktár nincs, csak a megrendelés közvetlenül. Az orangyal gyógyszer-árának THIERRY ADOLF Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett címen. — Az osztrák-magyar védőjegy lejtrom-száma: 4524. Raktár: NAGYBECSKERÉKEN, Moczkovcsák Dezső gyógyszerárában, a Koronához. 119-50-13

Utólréhetlen volt és marad mindig a „Premier“-kerékpár, mivel ezek vannak egyedül Helical-csővekből egybeállítva és a legnagyobb ellenállási képesség, teljes szabotosság, kitérő szerkezet és könnyű forgás egyesítik. The Premier Cycle Co. Ltd. (Hillmann, Herbert & Cooper). Gyárak: Eger Coventry Doos (Csehország). (Angolország). (Nürnberg mellett.) Evenkint 60.000 db. gyártatik. — Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Egyedüli raktár Nagybecskerekén: Novák J. C.-nál. 439-20.1

5238. szám 1897.

A nbecskereki kir. törvényszéktől

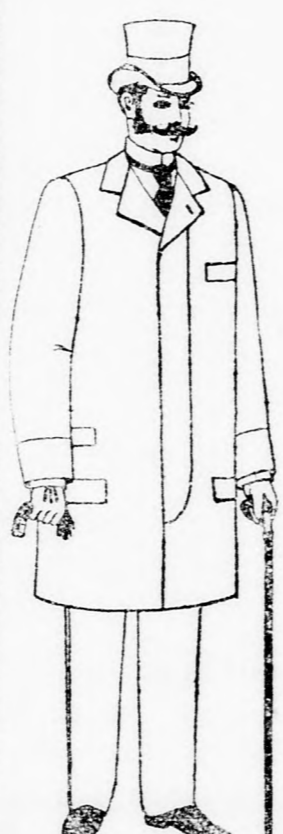
Hirdetmény.

A nbecskereki kir. törvényszék mint birtokbiróság ezennel közhírré teszi, hogy a Temesbégavölgyi vízszabályozási társulatnak özvegy Gyertyány Lászlóné és érdektársai ujjalui nagybirtokosok ellen folyamatba tett kisajátítási ügyében a tárgyalásra határnapul 1897. évi május hó 18-ik napjának d. e. 9 órája a község-házhoz oly hozzáadással tüzetik ki, hogy arra az összes érdekeltek megidéz-tetnek és hogy az érdekelteknek elmaradása a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozat hozatalt nem gátolja, hogy a tárgyalásról való elmaradás vagy külön értesítés elmulasz-tása miatt igazolásnak helye nincs, hogy a távollevők és is ismeretlen érdekeltek képviselőre Manojlovics Miklós nbecskereki ügyvéd ügygondnokul kineveztetett s végül a kártalanítási eljárás az ujjalui 2. 10. 12. 14. sz. tjkben felvett ingatlanokra rendeltetett el.

Kelt N.-Beckereken, a kir. törvény-szék mint urb. bíróságnak 1897. évi ápril hó 6-án tartott üléséből.

Zsiros Lajos, elnök.

440-3.2

Felöltök elegáns és divatos szabás és a legszebb kivi-telben, igen nagy választékban. Legolcsóbb bevásárlási forrás Kovács Gedeonnal N.-Beckereken. Minden darabon nyomtatott szabattár.

391. VI-x.2

5237. urb. szám 1897. A nbecskereki kir. törvényszéktől

Hirdetmény.

A n.-becskereki kir. törvényszék mint birtokbiróság ezennel közhírré teszi, hogy a Temesbégavölgyi vízszabályozó társulatnak Csávossy Ignác széchenfalvi nagybirtokos ellen védőtöltés építése céljából folyamatba tett kártalanítási ügyében a tárgyalásra határnapul 1897. évi május hó 14-ik napjának d. e. 9 órája Szécsénfalva község-házához oly hozzáadással tüzetik ki, hogy arra az összes érdekeltek megidéz-tetnek és hogy az érdekelteknek elmara-dása a kártalanítás fölött hozandó érdem-leges határozat hozatalt nem gátolja, hogy a tárgyalásról való elmaradás vagy külön értesítés elmulasztása miatt igazolá-snak helye nincs, hogy a távollevők és ismeretlen érdekeltek képviselőre Manoj-lovics Miklós n.-becskereki ügyvéd ügy-gondnokul kineveztetett s végül a kárta-lanítási eljárás a széchenfalvi 1-86 sz. tjkben felvett 1-175/351. hrszámú in-gatlanra rendeltetett el.

Kelt N.-Beckereken, a kir. törvény-szék, mint urb. bíróságnak, 1897. évi ápril hó 6-án tartott üléséből.

Zsiros Lajos, elnök.

441-3.2

7223. k. i. sz. 1897. Nagy-Beckerek r. t. város tanácsa.

Zárt ajánlati hirdetmény.

Nagy-Beckerek r. t. város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, hogy a városi irodák, női zárda, kórház, községi és felekezeti iskolák fűtésére az 1898., 1899. és 1900-ik években szükséges, összesen mintegy 2000 köbméter tüzfűtő beszer-zése tekintetéből zárt ajánlati versenyt tart. Felhivatnak vállalkozni szándékozók, miszerint 50 krros bélyeggel és 250 frt bánatpénzzel ellátott ajánlataikat 1897. évi május hó 12-ének d. e. 10 órájáig a városi II. tanácsnoki irodában annyival inkább benyujtsák, minthogy később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árlejtési feltételek az árlejtés nap-jáig a hivatalos órák alatt a fenti irodá-ban betekintheők. N.-Beckerek, 1897. évi április hó 25. Dr. Grandjean József, polgármester.

444-2.2

Villanyvilágítás.

Összeköttetésben a legelső cézgekkel, melyek a villanyvilágításhoz szük-seges eszközöket előállítják, azon helyzetben vagyok, hogy

villanyvilágítási bevezetéseket

a legjutányosabban eszközölhetek, mely célra elsőrendű szakerők állnak ren-delkezésemre.

Raktáron tartok mindenféle a villanyvilágításhoz szükséges tárgyakat, u. m. csillár, lámpa, izzólámpa stb., melyekkel a legnagyobb igényeket is ki-elégíthetem.

Szíves megbízásokat készsággal teljesítek.

Tisztelettel

NOVÁK J. C. üveg- és porcellánkereskedése.

432. 3-2

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölés-ként alkalmaztatik közönségnél, csúznál, tagszagattásnál és meg-hüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógy-szerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cézjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

• RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Raktár: N.-Beckereken, Benkovits Mihály gyógyszerárában.